

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobců: **a) Y. M., b) B. M.,** oba zastoupeni Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 48 Az 156/2004 - 30 a 48 Az 157/2004 - 25, ze dne 30. 9. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností ze dne 10. 11. 2004 napadli žalobci (dále též stěžovatelé) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Praze, kterým byly zamítnuty jejich žaloby proti rozhodnutím žalovaného č. j. OAM–361/VL-07-SE01-2003, ze dne 14. 5. 2004 a č. j. OAM–359/VL-07-SE01-2003, ze dne 14. 5. 2004. Rozhodnutími správního orgánu nebyl stěžovatelům udělen azyl v České republice z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalovaný zároveň ve výrocích rozhodnutí rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Soud po přezkoumání uvedených rozhodnutí z hlediska uplatněných námitek dospěl k závěru o nedůvodnosti žalob. Soud předně neshledal rozhodnutí nezákonnými pro tvrzená procesní pochybení, když ze spisu zjistil, že si žalovaný opatřil dostatek podkladů k objasnění skutečného stavu věci a tyto důkazy představují spolehlivý podklad pro vydání rozhodnutí. Z důkazů obsažených ve správním spise podle krajského soudu vyplývá, že stěžovatelé nebyli pronásledováni pro žádný z důvodů

uvedených v ust. § 12 zákona č. 325/1999 Sb., ani žádnou takovou skutečnost netvrdili. Příčina jejich odchodu ze země původu spočívala výhradně v obavách z nezákonného jednání soukromých osob. Soud rovněž uvedl, že z obsahu spisového materiálu vyplývá, že u stěžovatelů nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle ust. § 13 cit. zákona. Na udělení azylu podle ust. § 14 cit. zákona není právní nárok. Správní orgán, rozhodujíc o této otázce, nepřekročil meze stanovené zákonem ani nezneužil správního uvážení. Správní orgán rovněž postupoval v souladu s ust. § 91 cit. zákona, když v případě stěžovatelů neshledal existenci překážek vycestování. Krajský soud tedy nezjistil důvodnost žádného z žalobních důvodů, a proto žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatelé uplatňují důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelé především tvrdí, že soud ve vztahu k předmětné věci nesprávně posoudil ust. § 12 zákona o azylu, jelikož nevyhodnotil situaci žalobců jako odůvodňující strach z pronásledování ve smyslu písmena b) tohoto ustanovení. Stěžovatelé přitom patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur, těmito strukturami jsou pronásledováni a domovský stát toto toleruje. Krajský soud se podle žalobců rovněž nedostatečně vypořádal s otázkou, zda nejsou u stěžovatelů případně splněny zákonné podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle ust. § 14 zákona o azylu. Tento důvod spatřují v nutnosti ochrany jejich života a zdraví před vyděrači. Stěžovatelé proto navrhují, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl stěžovateli podán dne 28. 1. 2003 a pohovor k žádosti o udělení azylu na území České republiky byl se stěžovatelem a) proveden dne 5. 9. 2003 a se stěžovatelem b) dne 26. 6. 2003 v p. s. B. B.. Pohovory byly na žádost stěžovatelů provedeny v ruském jazyce za přítomnosti tlumočnice. Z informací, které stěžovatelé uvedli v návrhu a jež jsou uvedeny v protokolech o pohovorech, Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelé měli na Ukrajině problémy poté, co stěžovatel a) havaroval ve vypůjčeném vozidle svého otce (stěžovatele b)) a nabourал také druhý vůz. Aby mohl zaplatit škodu na cizím vozidle, vypůjčili si stěžovatelé společně na úrok USD 5.000,- , jako zástavu přitom použili dům stěžovatele b). Dlužnou částku ovšem po roce nebyli schopni splatit. Vymahači dluhu proto stěžovatele a) několikrát zbili. Poté, co stěžovatel a) v roce 2002 přechodně pobýval v R. a na S. a poté, co se nakrátko vrátil na Ukrajinu, opustili dne 22. 1. 2003 i s otcem zemi původu, a v České republice požádali o azyl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Praze z hlediska naplnění důvodu uplatněného v kasační stížnosti, tj. důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 12 zákona č. 325/1999 Sb. se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ust. § 2 odst. 5 cit. zákona ve znění platném v době rozhodování správního orgánu se za pronásledování pro účely tohoto zákona považovalo ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním

občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Podle ust. § 13 zákona č. 325/1999 Sb. lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny i rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny přitom rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo rodič azylanta mladšího 18 let. Podle ust. § 14 zákona cit. zákona lze v případě hodném zvláštního zřetele žadateli udělit azyl z humanitárních důvodů, i když v řízení o azylu nebyly zjištěny důvody podle ust. § 12.

Nejvyšší správní soud po přezkoumání rozhodnutí žalovaného dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, když rozhodl o neudělení azylu stěžovatelům pro nesplnění důvodů podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb. Žalovaný si pro takové rozhodnutí zajistil dostatek důkazů, které správně vyhodnotil. V dané věci je podle Nejvyššího správního soudu nezbytné vyjít předně z toho, že tvrzení stěžovatelů v průběhu správního řízení nebylo možno podřadit pod žádný z důvodů uvedených v ust. § 12 cit. zákona. Jak Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, bezprostředním důvodem jejich žádosti o azyl byly problémy se soukromými osobami mimo státní struktury, které je obtěžovaly ve spojitosti s jejich dluhy vzniklými v souvislosti s náhradou škody na vozidle, které stěžovatel a) naboural. Z ust. § 2 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb. vyplývá, že jednání soukromých osob mimo státní struktury lze považovat za pronásledování ve smyslu tohoto zákona tehdy, je-li možno toto jednání státu připsat v tom smyslu, že je státem podporováno či trpěno nebo že stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Z výpovědí stěžovatelů ve správním řízení však vyplynulo, že nevyužili všech prostředků ochrany daných jim právním řádem jejich domovské země proti takovému jednání, neboť se neobrátili ani na policii či jiný státní orgán příslušný k ochraně občanů před útlakem ze strany jiných osob, ani na žádnou jinou organizaci působící v oblasti ochrany lidských práv. Po svém fyzickém napadení sice hovořil stěžovatel a) s okrskovým milicionářem, ten jej ovšem poslal do nemocnice, aby mu napsali lékařskou zprávu o následcích zbití, což stěžovatel neudělal, protože na to neměl peníze. Soud má za to, že v takovém případě nelze negativní chování soukromých osob vůči stěžovateli přičítat státu, resp. nelze bez dalšího učinit závěr, že domovský stát není schopen odpovídajícím způsobem ochranu před takovým jednáním zajistit. Na takový závěr by bylo možno usuzovat naopak tehdy, pokud by stěžovatelé využili všech dostupných prostředků ochrany v domovském státě, resp. pokud by se takové ochrany domáhali opakovaně, a i přes tuto skutečnost by žádná z institucí k tomu povolaných nepodnikla kroky k jejich ochraně. Pouze pro úplnost tak Nejvyšší správní soud v souvislosti s tvrzeními stěžovatelů obsaženými v kasační stížnosti odkazuje na svou ustálenou judikaturu, podle níž v případě sociální skupiny musí jít o okruh osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. a že „nečleny zločineckých struktur“ nelze považovat za sociální skupinu ve smyslu ust. § 12 zákona č. 325/1999 Sb. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 Azs 187/2004 - 49 ze dne 26. 8. 2004).

Rovněž ostatní výroky obsažené ve výrokové části rozhodnutí žalovaného neshledal Nejvyšší správní soud nezákonnými, neboť skutečnosti, jež by mohly vést k udělení azylu za účelem sloučení rodiny nebo z humanitárních důvodů, nebyly stěžovateli ve správním řízení tvrzeny, resp. nevyplynuly z podkladů, jež si pro své rozhodnutí žalovaný opatřil.

Stejný závěr se pak uplatní i pro rozhodnutí o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona č. 325/1999 Sb., neboť ze správního spisu lze zjistit, že hlavním důvodem obavy stěžovatelů z návratu do země původu jsou výše uvedené potíže se soukromými osobami. Z informací, které měl žalovaný v průběhu správního řízení k dispozici, nevyplývá, že by u stěžovatelů byla splněna byť jedna z překážek vycestování ve smyslu cit. ustanovení. Závěr rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, jenž vycházel z těchto řádně získaných a dostatečných podkladů pro rozhodnutí, je tak podle zjištění Nejvyššího správního soudu správný.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami podřaditelnými ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

S přihlédnutím k ust. § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. prosince 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu